

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Він не є зобов'язальним для Суду. Для отримання додаткової інформації див. повне посилання на авторське право в кінці цього документу.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

## **Інформаційне повідомлення з юриспруденції Суду № 115**

January 2009

---

### ***Об'єднання громадян Radko i Raunkovski проти Колишньої Югославської Республіки Македонія - 74651/01***

Рішення від 15.1.2009 [Секція V]

## **Стаття 11**

### **Стаття 11-1**

#### **Свобода об'єднання**

Втручання поліції для розгону мирної демонстрації, про яку було повідомлено владу: порушення

**Факти:** Заявники – громадська організація і її голова. Громадська організація, названа на честь Івана Михайлова-Радко (лідер Македонського визвольного руху з 1925 до 1990 року), була офіційно зареєстрована у 2000 році. Її статут визначав її як незалежну неполітичну громадську організацію, метою якої є «популяризація мети, завдань і ідей Македонського визвольного руху». Організація прагнула досягти цієї мети через власну газету, видання, бібліотеку, веб-сторінку і організацію семінарів, конференцій і форумів. У ЗМІ прокотилась гучна кампанія проти цієї організації, як до, так і після її офіційного відкриття, засуджуючи її заснування і діяльність як такі, що суперечать македонській національній ідентичності. У 2001 році Конституційний суд проголосив статут і програму цієї організації нечинними. Конституційний суд вирішив, що дійсною метою цієї організації було відродження ідеології Івана Михайлова-Радко, відповідно до якої македонський етнос ніколи не існував на тій території, а належав до болгар з Македонії, і що визнання македонського етносу було найбільшим злочином, скоєним більшовицьким режимом протягом його існування. Він проголосив статут і програму цієї організації неконституційними, оскільки уся діяльність

організації в дійсності була спрямована на насильницьке повалення конституційного ладу Республіки, розпалювання національної і релігійної ворожнечі і нетерпимості, а також на скасування вільного вибору національного самовизначення македонського народу. Організація була розпущена.

*Право:* Конституційний суд не визначив організацію-заявника як «терористичну» і не зробив висновку, що вона або її члени використовуватимуть незаконні або антидемократичні засоби для переслідування своєї мети. Дійсно, у діях, пов'язаних із заснуванням організації, ніщо не вказувало на те, що вона сповідуватиме ворожнечу. Конституційний суд також не пояснив, чому він вважає заперечення македонського етносу невід'ємним від насильства або насильницького повалення конституційного ладу. Зі свого боку, Суд погодився, що створення і реєстрація організації під іменем Івана Міхайлова-Радко спричинила певне напруження, оскільки македонський народ вважав на загал його ідеологію не лише як образливу і руйнівну, але й як таку, що заперечує його право на визначення національної (етнічної) ідентичності. Проте, сама назва організації за іменем особи, до котрої більшість населення ставиться негативно, не може сама по собі становити наявну і невідворотну загрозу громадському порядку. Не було конкретних доказів, які б доводили, що, обравши ім'я, організація обрала і політику, яка становить реальну загрозу македонському суспільству або державі. Сам вибір імені організації не може виправдовувати її розпуск. Судячи з її установчих документів, її мета полягала у провокуванні публічних дебатів із певних питань і віднайденні відповідей. Вона мала на меті втілити цю мету шляхом публікацій, конференцій і співпраці з подібними організаціями. Не можна також судити і про її дії, оскільки вона була розпущена невдовзі після утворення. Отже, її було покарано виключно за дії, пов'язані з реалізацією свободи висловлювання. Перевірка правильності ідей заявника не є роллю Суду, отже, не можна стверджувати, що заявники однозначно не відмежувались від того, що Конституційний суд визначив як їхню дійсну мету. У підсумку, причини, на які посилювалась влада для розпуску організації, не були відповідними і достатніми, і, отже, втручання не може вважатись таким, яке є необхідним у демократичному суспільстві.

*Висновок:* порушення (шістьма голосами проти одного).

Стаття 41 – 5000 євро на відшкодування моральної шкоди.

---

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини  
Це резюме, підготовлене Секретаріатом, не є обов'язковим для Суду.

Посилання на [Інформаційні повідомлення з юриспруденції](#)

**© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.**

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад було замовлено за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Він не є зобов'язальним для Суду; також Суд не несе жодної відповідальності за його якість. Його можна завантажити з бази рішень Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, в яких Суд його також розмістив. Його можна відтворювати в некомерційних

цілях за умови, що будуть зазначені повна назва справи та посилання на авторське право і Цільовий фонд «Права людини». Для використання будь-якої частини цього перекладу в комерційних цілях слід звертатися за наступною адресою: [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int)